

Kommunstyrelsemöte 28.2.2023, §19, bilaga 1 1/3

STADGA FÖR SKÄRGÅRDSKOMMUNMÖTE

1 § Skärgårdskommunmötets syfte

Skärgårdskommunmötets syfte är att på ett konstruktivt och framåtsträvande sätt överlägga i frågor som berör skärgårdskommunerna. Vidare beslutar även mötet om ärenden som ska behandlas på inkommande skärgårdsnämndsmöte.

2 § Mötets sammansättning

Kommunerna utser sina huvudsakliga representanter till skärgårdskommunmötet i början av den nya mandatperioden. Var kommun utser två ledamöter och kommundirektören till sina representanter. Målsättningen bör hos kommunerna vara att samma ledamöter även utses till kommunernas representanter i skärgårdsnämnden för att få kontinuitet i ärendenas behandling. Vid utnämmandet bör jämställdhetslagen beaktas och personliga ersättare utses. Kommunerna kan fritt utse övriga representanter att delta i möten.

Bland deltagarna utser mötet en ordförande och protokollförare som vanligtvis är värdkommunens förtroendevald och tjänsteman.

3 § Kallelse till möte

Skärgårdskommunerna står i tur och ordning, genom fastställd ordningsföljd, värd för mötena. Värdkommunens kommundirektör sammanställer en ärendelista på skärgårdskommunernas förslag. Möteskallelsen skickas ut senast 2 veckor innan mötet.

4 § Föredragande av ärende

Initiativtagaren till ett specifikt ärende föredrar det under mötet och protokollföraren antecknar. Mötet beslutar om hur ärendet ska behandlas och om eventuell verkställighet i frågan.

5 § Gemensamma utlåtanden

Skärgårdskommunmötena kan besluta om gemensamma utlåtanden. Värdkommunen ansvarar för uppgörande av överenskommen skrivelse samt expediering av utskick till berört organ.

6 § Arbetsgrupper

Skärgårdskommunmötet kan utse arbetsgrupp(-er) för att utreda specifika gemensamma ärenden. Utredningarnas slutsatser presenteras på följande möte när även beslut om eventuella åtgärder utgående ifrån utredningarna fattas.

7 § Skärgårdsnämnd

Den av landskapsregeringen för två år i taget utsedda skärgårdsnämnden har i uppdrag att behandla ärenden som skärgårdskommunmötet beslutar om. Som en återkommande punkt på skärgårdskommunmötets ärendelista ingår fastställande av ärenden till skärgårdsnämnden. Vårdkommunens kommundirektör bereder i samråd med sekretariatet för skärgårdsnämnden de av skärgårdskommunmötet fastställda ärendena samt fungerar som föredragande vid nämndens sammanträden.

8 § Arvoden

Ledamöterna i skärgårdskommunmötena och arbetsgruppernas medlemmar arvoderas av hemkommunerna enligt fastslagna stadgor.

9 § Ikraftträdande

Denna stadga träder ikraft när samtliga skärgårdskommuner godkännt den. Stadgan är ikraft tills beslut om annat fattas.

Reglemente för Skärgårdsnämnden

Ersätter reglemente 17.12.2015 NI015P03

- § 1 Ålands landskapsregering tillsätter vartannat år inom februari månad, en Skärgårdsnämnd. Skärgårdsnämnden har till uppgift att arbeta för utveckling i skärgården samt även vara remiss- och rådgivande organ i skärgårdsfrågor.

För att övervaka att beslut som tas i Skärgårdsnämnden verkställs utser nämnden ett organ/samarbetspartner härmed kallad *sekretariatet* för samma mandatperiod.

Sekretariatet skall genomföra projekt som främjar och bidrar till att skärgården utvecklas positivt och medverkar på nämndens möten för att rapportera om pågående projekt.

Sekretariatet bereder ärenden i samråd med ordförande och skärgårdskommunernas kommundirektörer samt sammanställer agenda, kallelser till möten och sköter protokollföring under sammanträden. Som föredragande i nämnden kan utöver nämndledamöterna även kommundirektörerna, ministrar och landskapets tjänstemän vara.

- § 2 Skärgårdsnämnden består av näringsministern som ordförande och kommunministern som vice ordförande för landskapsregeringen och två representanter från var och en av skärgårdskommunerna Brändö, Föglö, Kumlinge, Kökar, Sottunga och Vårdö. Varje skärgårdskommun nominerar en man och en kvinna till nämnden enligt gällande jämställdhetslag. Dessutom har skärgårdskommunernas kommundirektörer närvarande- och yttranderätt.

Beroende på vilka ärenden som behandlas, kallas ansvarig minister till sammanträdet. Vid skärgårdsnämndens möten äger lantrådet samt övriga ministrar rätt att delta. Nämnden kan vid behov kalla övriga sakkunniga.

- § 3 Skärgårdsnämnden sammanträder minst två gånger per år. Möten kan anordnas också digitalt om så är ändamålsenligt. Nämnden kan kallas till möte om mer än hälften av nämndens ledamöter så begär. Landskapsregeringen och skärgårdsnämndens ledamöter äger rätt att väcka frågor i skärgårdsnämnden, vilka anmäls till sekretariatet minst två (2) veckor före nästkommande möte. Skärgårdsnämnden behandlar även ärenden på förslag från skärgårdskommunmötena. Nämnden sammanträder c 1 månad efter skärgårdskommunmötena.

För beslutsfattande krävs att minst hälften av ledamöterna från varje medlemsgrupp (kommunerna respektive landskapsregeringen) deltar. Skärgårdsnämndens möten protokollförs. Näringsministern eller kommunministern informerar övriga landskapsregeringen och kommunernas representanter informerar invånarna i respektive kommun om Skärgårdsnämndens arbete.

- § 5 Skärgårdsnämndens ledamöter arvodas i enlighet med landskapsregeringens riktlinjer för kommittéarvoden och ersättning till det verkställande organet finansieras av Landskapsregeringen enligt tillgängliga budgetmedel.
- § 6 Reglementet träder i kraft när samtliga parter godkänt det men senast den 1 januari 2023.

Näringsnämnden 9.2.2023, § 10, bilaga 1
Kommunstyrelsemöte 28.2.2023, § 20, bilaga 3

TJÄNSTEBESKRIVNING FÖR LANTBRUKSSEKRETERARE

Fastställd av kommunstyrelsen den 1 oktober 2018

ALLMÄNT

1. Tjänsten är ordinarie och inrättad av kommunfullmäktige.
2. Tjänsten är gemensam med Brändö, Kumlinge, Kökar, Lemland och Sottungas kommuner i enlighet med särskilt avtal.
3. Tjänsten tillsätts av kommunstyrelsen i Jomala efter att Brändö, Kumlinge, Kökar, Lemland och Sottungas kommuner hörts i ärendet.
4. Tjänsten är direkt underställd kommunsekreteraren.
5. Jomalas lantbrukssekreterare vikarieras av lantbrukssekreteraren i Finström och/eller Hammarland. Vikariat förverkligas som köptjänst enligt samarbetsavtalet. Vid brådskande behov kan även kommunsekreteraren agera vikarie. Kommunsekreteraren vikarierar tjänstemannen vid dennes semester, sjuk- och tjänstledigheter.

BEHÖRIGHETSKRAV

Högskoleexamen eller motsvarande examen avlagd inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som agrolog eller annan motsvarande examen samt därtill en, med tanke på arbetets svårighetsgrad, tillräcklig förtrogenhet med lantbruksförvaltning inom EU och inom landskapet Åland.

AVLÖNING

Avlöning utgår enligt 01ASI040 i allmänt kommunalt tjänste- och arbetskollektivavtal eller motsvarande bestämmelser i senare avtal.

ARBETSUPPGIFTER

1. Handha de uppgifter inom lantbruksadministrationen som ankommer på kommunerna.
2. Vid behov fungera såsom föredragande och sekreterare vid näringsnämnden eller motsvarande organ i respektive avtalskommun då det gäller lantbruks- och skogsbruksärenden och tillse att nämndens beslut verkställs.
3. Utföra övriga till befattningen hörande uppgifter och delegerade uppgifter.

BESLUTANDERÄTT

1. I enlighet med Jord- och Skogsbruksministeriets, Livsmedelsverket Landsbygdsverkets och/eller Ålands landskapsregerings direktiv fatta beslut i sådana ärenden som inte innefattar prövningsrätt.
2. I enlighet med lagen om verkställighet av jordbruksstöd (FFS 192/2013) eller motsvarande bestämmelser i senare lagstiftning fatta beslut i de ärenden som ankommer på kommunerna.
3. Vara huvudansvarig för lantbrukets dataadministration i kommunerna.
4. Utföra sina arbetsuppgifter inom ramen för en ekonomisk begränsning om 500 000 euro.

Att denna tjänstebeskrivning överensstämmer med kommunstyrelsens beslut intygas av:

Jomala den 2 oktober 2018
John Eriksson
Kommundirektör

AP.

Dokumentnamn
REMISS
Ärendenr
ÅLR 2023/310

Brevnr
1 L1
Datum
11.1.2023

Hänvisning

Enligt sändlista

Kontaktperson

Lagberedare Helena Blomqvist, tel 25460

Ärende

Lagförslag om dricksvattenkvalitet

Landskapsregeringen ger er möjlighet att lämna synpunkter på lagförslaget om dricksvattenkvalitet senast **onsdagen den 1 mars 2023**.

Lagförslaget föranleds av det nya dricksvattendirektivet från 2020 och innehåller förslag till ändringar i tre landskapslagar. I blankettlagen om hälsoskydd införs vissa Ålandsanpassningar. Ändringarna i landskapslagen om allmänna vatten- och avloppsverk är bl.a. att vattenverk minst en gång i året ska ge kunderna information om kvaliteten och priset på och förbrukningen av det hushållsvatten som verket levererar. Vattenverk ska ha riskkänedom och kontrollera råvattnet samt informera Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, ÅMHM, om exceptionella förändringar av vattenkvaliteten. Vattenverk är skyldiga att lämna de uppgifter landskapsregeringen och ÅMHM behöver för att sammanställa miljöuppgifter och data. Vattenverk ska minst en gång om året lämna uppgifter om priserna på sina vattentjänster och grunderna för fastställande av dem samt de uppgifter som behövs för att beskriva vattentjänsternas effektivitet, kvalitet och lönsamhet. I marknadskontrollagen införs marknadskontroll för hälsoskyddslagen med ÅMHM som tillsynsmyndighet.

Stora delar av bestämmelserna som genomför dricksvattendirektivet finns i hälsoskyddslagstiftningen. På Åland tillämpas rikets hälsoskyddslag som blankettlag och ändringarna genom FFS 1258/2022 som träder i kraft i riket den 12 januari tillämpas därför också på Åland. Dessutom ändras samma dag social- och hälsovårdsministeriets förordning om kvalitetskrav på och kontrollundersökning av hushållsvatten (FFS 1352/2015) och hälsoskyddsförordningen (FFS 1280/1994) vilka båda tillämpas på Åland som blankettförordningar. Nya bestämmelser i hälsoskyddslagstiftningen är bl.a. att vattendistributionsområdets gränser ska digitaliseras och uppgifterna lämnas till ÅMHM och hygienkrav för de material och produkter som kommer i kontakt med vatten. Tydligare bestämmelser införs om riskhanteringen, särskilt när det gäller så kallade prioriterade fastigheter dvs. stora fastigheter som används av allmänheten. Bestämmelserna om regelbunden övervakning av hushållsvattnets kvalitet, behövliga

2/2
82/11

undersökningar, information och rapportering om resultat tydliggör också, liksom egenkontrollen och bestämmelserna om ÅMHM:s övervakning.

Utlåtandet får gärna skickas i elektronisk form till registrator@regeringen.ax. Lagförslaget kan också hämtas på följande adress: <https://www.regeringen.ax/alandsk-lagstiftning/remisser>. Om ni vill ha lagförslaget i pappersform kan ni ta kontakt med undertecknad eller byråsekreterare Pia Grüssner vid lagberedningen.

Lagberedare

Helena Blomqvist

BILAGOR

Utkast till lagförslag om dricksvattenkvalitet

Utkast till parallell-text till lagförslag om dricksvattenkvalitet

AVTAL OM ANVISANDE TILL KOMMUN OCH FRÄMJANDE AV INTEGRATION

Närings-, trafik och miljöcentralen (nedan NTM-centralen) i Egentliga Finland
och Kumlinge kommun (nedan kommunen) avtalar om följande när det
gäller ersättning av kostnader som uppkommer för tjänster som utnyttjas av personer som avses i 2 § 2
och 3 mom. i lagen om främjande av integration (1386/2010, nedan integrationslagen) :

1. INTEGRATIONSFRÄMJANDE PÅ LOKAL NIVÅ

Enligt 24 § i landskapslagen om främjande av integration (74/2012, nedan åländska integrationslagen) är kommunen allmänt ansvarig och samordningsansvarig för utvecklandet av invandrarnas integration samt för planeringen och uppföljningen av integrationen på lokal nivå. Kommunen ska därtill se till att de kommunala tjänsterna även lämpar sig för invandrare. Kommunen ska dessutom se till att de åtgärder och tjänster för invandrare som avses i lagen ordnas så att de till innehåll och omfattning är sådana som behovet i kommunen förutsätter. Kommunen ska se till att den egna personalens kompetens i fråga om integration utvecklas. Åtgärder och tjänster avsedda för invandrare får också ordnas i samarbete mellan kommunerna.

Kommunen eller flera kommuner tillsammans ska enligt 26 § i åländska integrationslagen för att främja integrationen och stärka det sektorsövergripande samarbetet göra upp ett program för integrationsfrämjande som godkänns i respektive kommuns kommunfullmäktige och ses över minst vart fjärde år. Programmet beaktas när en budget och ekonomiplan enligt 64 och 65 § i kommunallagen för Åland (73/1997) görs upp. Riktlinjerna för kommunens program för integrationsfrämjande bestäms i 27 § i åländska integrationslagen.

NTM -centralen, arbets- och näringsbyrån, Folkpensionsanstalten och övriga myndigheter på kommunens område ska inom sitt eget ansvarsområde på kommunens initiativ delta i utarbetandet och genomförandet av programmet och i uppföljningen av dess verkställighet. Lokala invandrar-, arbetstagar- och arbetsgivarorganisationer samt religiösa samfund kan i behövlig omfattning delta i ovan nämnda processer.

Kommunfullmäktige har den 28.4.2016 godkänt programmet för integrationsfrämjande, som har som syfte att främja och stödja invandrades integration.

Enligt 41 § i integrationslagen kan en kommun med NTM -centralen ingå avtal om anvisande av sådana personer som avses i 2 § 2 och 3 mom. i lagen till kommuner och främjande av integration. Enligt 44 § i lagen är förutsättningen för att ersättningar ska betalas att kommunen har gjort upp ett program för integrationsfrämjande i kommunen enligt 26 § i åländska integrationslagen och ingått ett avtal enligt 41 § i integrationslagen med NTM -centralen.

2. PERSONKRETS

De personer som avses i 2 § 2 och 3 mom. i integrationslagen omfattas av de ersättningar som nämns i 6 kap. i lagen. Om personen får finskt medborgarskap inom den maximala tid som anges i det ersättningsbeslut som NTM -centralen riktat till kommunen ersätts kostnaderna i enlighet med integrationslagen fram till slutet av det dygn som personen inte är finsk medborgare.

Kommunen ska bereda sig på att tillhandahålla tjänster och åtgärder som främjar integration av personer som avses i 2 § 2 och 3 mom. i integrationslagen och som anvisats till och placerats i kommunen. Det antal sådana personer som avses i 2 § 2 och 3 mom. i integrationslagen i kommunen är enligt beslut fattat av kommunfullmäktige den 28.6.2016 "1-2 barnfamiljer om sammanlagt 6-10 personer".

3. KOSTNADER SOM ERSÄTTS

NTM –centralernas utvecklings- och förvaltningscenter (nedan UF-centret) ersätter kommunen för de kostnader som avses i 6 kap. i integrationslagen och som orsakas av personer som avses i 2 § 2 och 3 mom. i lagen med stöd av 44 § i integrationslagen och detta avtal.

Den kalkylerade ersättningen

Med stöd av 45 § i integrationslagen betalas till kommunerna av statens medel en kalkylerad ersättning för kostnader som uppstår när verksamhet som stöder integrationen av personer som avses i 2 § 2 och 3 mom. i integrationslagen arrangeras. Ersättningen betalas för tre år. När det gäller kvotflyktingar betalas ersättning under fyra års tid.

Ersättning för kommunens utkomststöd

Kommunen ersätts för de kostnader som under en period om högst tre år orsakats av betalning av utkomststöd enligt lagen om utkomststöd eller landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomststöd (Ålands författningssamling 66/1998) till en person som avses i 2 § 2 och 3 mom. i integrationslagen.

Ersättning för ordnande av tolkning

Kommunen ersätts för kostnaderna för tolkning som kommunen ordnat för personer som avses i 2 § 2 och 3 mom. i integrationslagen.

Ersättning för specialkostnader

Kommunen ersätts för specialkostnader för social- och hälsovård enligt 49 § i integrationslagen som ges personer som avses i 2 § 2 och 3 mom. i lagen:

- 1) kostnader som kommunen orsakas av placeringen av en minderårig utan vårdnadshavare i ett familjegrupphem eller någon annan bostadsenhet enligt 28 § i integrationslagen och för familjevård, stödtjänster för boende och andra åtgärder som kan jämföras med barnskyddstjänster till dess att den unga personen fyller 21 år,
- 2) betydande kostnader som kommunen orsakas av att ordna långvarig social- och hälsovård på grund av skada eller sjukdom, om personen har varit i behov av omsorg eller vård när han eller hon anländer till Finland, för högst tio år, samt
- 3) av särskilda skäl för övriga kostnader som kommunen orsakats, för högst tio år.
Därtill kan med stöd av 53 § ersättning betalas till kommuner för åtgärder och tjänster som ordnas på grund av specialbehov till följd av en persons ställning som offer för människohandel och som hänför sig till skyddet av personens säkerhet och andra specialbehov i anslutning till personens ställning som offer.

4. STATLIGA ERSÄTTNINGAR

De kostnader som avses i detta avtal ersätts kommunerna med stöd av 44 § i integrationslagen.

5. ERSÄTTNINGSFÖRFARANDE

Ersättningstiden

Ersättning betalas från det att den första hemkommunen registrerades i befolkningsdatasystemet för den person vars boende i kommunen är grunden för att ersättning betalas.

Om den person, vars boende i kommunen är grunden för att ersättning betalas, inte har uppehållstillstånd när han eller hon kommer till landet eller sedan uppehållstillstånd beviljats inte kan få en hemkommun enligt lagen om hemkommun (201/1994), betalas ersättning från det att personen beviljades uppehållstillstånd.

Utbetalning av ersättning

Kommunen ska ansöka om sådan ersättning som avses i kap. 6 i integrationslagen och punkt 3 i detta avtal genom en ansökan hos UF-centret inom två år från det att det kalenderår gått ut under vilket den verksamhet för vilken ersättning söks har ägt rum.

UF-centret betalar ersättning till kommunen på basis av ansökan och ett avtal om ersättning av kostnader.

Kumlinge kommun har meddelat att de socialvårdstjänster som enligt detta avtal ska ersättas produceras av Kumlinge kommun medan hälso- och sjukvårdstjänsterna produceras av Ålands Hälso-och Sjukvård (ÅHS).

NTM -centralen och kommunen har kommit överens om att UF-centret betalar ersättningar för ovannämnda social-, hälso- och sjukvårdskostnader enligt 49§ i integrationslagen till Kumlinge kommun.

Skuldighet att betala tillbaka ersättning

UF-centret kan med stöd av 55 § i integrationslagen bestämma att kommunen helt eller delvis ska betala tillbaka den ersättning som staten betalat, om felaktiga eller vilseledande uppgifter har getts för betalningen av ersättning, eller om det i övrigt framgår att ersättningen har betalats utan grund.

På det belopp som betalas tillbaka ska betalas en förseningsränta enligt den räntesats som bestäms enligt 4 § 1 mom. i räntelagen (340/2002).

UF-centret ska besluta om återbetalning av en ersättning som utan grund har betalats till en kommun senast det femte kalenderåret efter utgången av det verksamhetsår för vilket ersättningen betalats.

Sökande av ändring i ersättningsbeslut

Ändring i beslut enligt 6 kap. i integrationslagen kan sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen enligt vad som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Rätt att få uppgifter

Arbets- och näringsministeriet, regionförvaltningsverket, NTM -centralerna, UF-centret, arbets- och näringsbyrån, myndigheterna i kommunen samt Folkpensionsanstalten har enligt 87 § i

integrationslagen rätt att utan avgifter och hinder av sekretessbestämmelserna få tillgång till uppgifter som är nödvändiga för att verkställa detta avtal av varandra, Migrationsverket, förläggningar och flyktinglussar, mottagningsjänster, producenter som tillhandahåller tjänster och åtgärder som främjar integration samt av företrädare som förordnats för barn utan vårdnadshavare.

6. IKRAFTTRÄDANDE, TILLÄMPNING OCH UPPSÄGNING

Detta avtal träder i kraft den 1.10.2016. Avtalet gäller tills vidare.

Om avtalet sägs upp, upphör det att gälla 12 månader från dagen för uppsägningen.

Detta avtal har upprättats i två exemplar med likalydande innehåll, ett för vardera parten

Underskrifter och namnförtydligande

Åbo 14.9.2016

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland

Martti Rantala
enhetschef

Kalle Myllymäki
migrationschef

Kumlinge 8.7.2016

Kumlinge kommun

Christian Dreyer
Kommundirektör

Gun-Mari Lindholm
Kommunstyrelsens ordförande

Tid: 14.00-15.10 den 10 februari 2023

Plats: Kommunkansliet

Närvarande: Lenny Karlsson, Gun-Mari Lindholm, Désirée Johansson och Alexandra Blomqvist

1. Arbetsgruppens uppdrag

"Kommunstyrelsen beslöt enhälligt att återremittera ärendet med syftet att utreda alternativet med en invånarnämnd" enligt förslaget att äldreomsorgsnämnden och bildningsnämnden bildar en invånarnämnd. - Kommunstyrelsen 29.22.2022 §113.

På grund av att kommunen för tillfället saknar kommundirektör genomförs utredningen av den tidigare valda arbetsgruppen. (Kommunstyrelsen 25.11.2021 §133)

Arbetsgruppens uppdrag denna gång: Utred alternativet med invånarnämnd.

Definition av invånarnämnd: En nämnd bestående av nuvarande bildningsnämnden och äldreomsorgsnämnden.

Definition av "alternativet med invånarnämnd": ett alternativ där förvaltningen består av kommunfullmäktige, kommunstyrelse, byggnadsteknisk nämnd och invånarnämnd,

2. Redovisning av svar på frågeställningarna ställda under föregående möte

- Hur mycket personal skulle finnas under invånarnämnden?

Ca 30 personer.

- Hur stor del av kommunens budget skulle upptas av invånarnämnden?

Ca 76% av kommunens totala budget.

Idag upptar Bildningsnämndens budget ca 39% av totalen och Äldreomsorgsnämnden ca 37%.

- Hur många förtroendevalda finns i kommunen i de olika scenarierna?

Nuvarande struktur:

49 st.

Kommunfullmäktige + kommunstyrelse + byggnadstekniska nämnden:
28 st (med fem ledamöter i styrelsen)

Kommunfullmäktige + kommunstyrelse + invånarnämnd + byggnadstekniska nämnden:

35 st (om 5 ledamöter i varje nämnd med två ersättare samt fem ledamöter i styrelsen med personliga ersättare)

Obs. I dessa siffror ingår inte invalda i centralvalnämnd etc.

- Vilka är valbara till invånarnämnden?

Enligt Kommunallag (1997:73) för landskapet Åland kan inte en anställd inom områdena för nämndens verksamhet ingå som medlem i nämnden däremot kan den anställda ingå i styrelsen.

I styrelsen kan inte anställd inom centralförvaltning och föredragande i nämnder ingå.

Det här betyder att anställda inom kök, bibliotek, dagis, skola och äldreomsorg (ungefär 30 stycken) inte är valbara till en eventuell framtida invånarnämnd. I Kumlinge i dag finns det 145 personer mellan 18 och 65 år. De anställda inom områdena för en eventuell framtida invånarnämnd utgör 20% av de arbetsföra invånarna i kommunen. Det betyder att 1/5 av våra invånare i den åldersgruppen inte är valbara till nämnden.

Till styrelsen kan inte bildningschefen, byggnadsinspektören, äldreomsorgschefen samt byråsekreteraren väljas.

Gruppen har läst förarbetena till vår egen lag samt förarbetena till den finska lagen. Den finska lagen är inte gällande på Åland men eftersom den är senare antagen än vår (2015) kunde den tänkas vara mer vägledande med rättsfall men några sådana fanns inte.

Gruppen har varit i kontakt med Ålands kommunförbunds direktör samt med Jomalas kommundirektör. Den senare är relevant i sammanhanget då de dragit in samtliga nämnder. Frågan till dem båda har gällt valbarheten till nämnd och styrelse i förhållande till §47 och §54

47 §. Valbarhet till styrelsen

Valbar till ledamot i styrelsen är den som har kommunen som sin hemkommun och som har rösträtt i kommunalval i någon kommun i landskapet.

Valbar till ledamot i styrelsen är inte

- 1) (2017/119) den som är minderårig eller som har förklarats omyndig,
- 2) en ledamot i Ålands förvaltningsdomstol,
- 3) en avdelningschef vid Ålands landskapsregerings centrala ämbetsverk,
- 4) den som är anställd hos kommunen inom kommunens centralförvaltning och som lyder under kommunstyrelsen,
- 5) den som är anställd hos kommunen och som är föredragande i en nämnd eller annars svarar för beredningen av ärenden som kommer att behandlas av kommunstyrelsen samt
- 6) ordföranden i styrelsen eller i ett därmed jämförbart organ för en organisation som har hand om bevakningen av personalens intressen i kommunen. Valbar är inte

heller den som i egenskap av förhandlare för organisationen eller i annan motsvarande egenskap ansvarar för intressebevakningen.

Den som är ledamot eller ersättare i fullmäktige kan inte samtidigt vara ledamot eller ersättare i styrelsen förutom då fullmäktige tillträtt efter nyval och en ny styrelse ännu inte har utsetts.

Den som är medlem av landskapsregeringen kan inte samtidigt vara ledamot eller ersättare i styrelsen.

En ledamot i fullmäktige eller landskapsregeringen får utses till ledamot eller ersättare i styrelsen endast om denna lämnat skriftligt samtycke därtill.

Majoriteten av ledamöterna i styrelsen får inte vara personer som är anställda av kommunen.

54 §. Valbarhet till nämnder, kommittéer och direktioner

Valbar till ledamot i en nämnd är den som har kommunen som sin hemkommun och som har rösträtt i kommunalval i någon kommun i landskapet.

Valbar till ledamot i en nämnd är inte.

- 1) (2017/119) den som är minderårig eller som har förklarats omyndig,
- 2) en ledamot i Ålands förvaltningsdomstol,
- 3) kommundirektören,
- 4) den som är anställd hos kommunen och lyder under nämnden samt
- 5) upphävd (2003/23).

Valbar till ledamot i en direktion eller kommitté är den som har rösträtt i kommunalval i landskapet, dock inte den som är minderårig eller som har förklarats omyndig. (2017/119)

- Ungefär hur många ärenden skulle det komma från invånarnämnden till styrelsen?

Äldreomsorgsnämnden , 42 ärenden under 2 år
Bildningsnämnden, 77 ärenden under 2 år

Tillsammans har nämnderna hanterat 119 stycken ärenden under åren 2020 och 2021.

- Finns det uppgifter som kan delegeras vidare från nämnden till utbildningschefen?

Efter diskussion med bildningschefen konstateras att det troligen finns en hel del som kan delegeras från nämnd till tjänsteman vilket skulle underlätta arbetet och ge en snabbare beslutsgång. Troligtvis finns även ärenden som kan delegeras i nästa led, exempelvis från utbildningschef till daghemsföreståndare. Utbildningschefen poängterar att det i fallet med en invånarnämnd behöver vara mycket tydligt vem som är sammankallare, protokollförare etc. Det föreslås också att ledamöterna i sådant fall har personliga ersättare.

- Hur många ledamöter bör finnas i invånarnämnden?

Flera alternativ har diskuterats. Lämpligt vore fem eller sju ledamöter med personliga ersättare.

- Vilka fördelar finns det med en invånarnämnd?

Genom att behandla dessa områden under en gemensam nämnd med samtliga berörda tjänstemän på plats finns en ännu bättre möjlighet än idag för att direkt informera om hur vissa beslut kan påverka det egna området. Det kan också ge upphov till idéer för samarbeten. Bildningsnämnden är redan i dagsläget bred med stort ansvar.

Alternativet att samtliga nämnder stryks och allt istället centraliseras till styrelsen kan upplevas som odemokratiskt för att så mycket färre personer blir involverade i besluten. Med en invånarnämnd har fler fortsättningsvis möjlighet att påverka. Övriga fördelar med en annorlunda förvaltningsstruktur än nuvarande finns att läsa i den tidigare slutrapporten.

- Vilka nackdelar finns det med en invånarnämnd?

Nämndens budget skulle uppta så mycket som 76% av kommunens totala budget och beröra omkring 30 personal. Nämnden skulle behandla många områden och det kan upplevas som ett betungande ansvar att sitta i en så bred nämnd vilket medför att det kan bli svårt att hitta personer som vill ta på sig det. Det blir två beredande tjänstemän till nämnden, vilket kan vara både en fördel och en nackdel.

Lagen idag är inte anpassad till en förvaltning utan nämnder. När lagen skrivs om görs förhoppningsvis en anpassning till att fler kommuner idag väljer att stryka nämnder och förutsättningarna för valbarhet till nämnd och styrelse kan sedan komma att se annorlunda ut. Det är mycket problematiskt att så mycket som 20% av kommunens arbetsföra befolkning inte skulle vara valbar till nämnden.

- Tillägg

I samband med en eventuell förvaltningsreform borde man även ta tillfället i akt att försöka strömlinjeforma hela förvaltningen. Man borde se över tjänsternas innehåll och struktur för att se om uppgifter kan omfördelas, delegeras eller göras annorlunda för att underlätta arbetet och skapa smidigare arbetsflöden. Man borde se över informationsflödet i kommunen samt skapa enhetliga instruktioner och rutiner och man borde se hur man kan göra plats för utvecklingsarbete. Detta i syfte att skapa ett öppet, smidigt och initiativrikt arbetsklimat.

Detta hör inte till arbetsgruppens direkta uppgift i det här skedet och det finns även att läsa i den tidigare slutrapporten men vi ser det som viktigt att nämna inför det fortsatta arbetet med förvaltningsreformen.